

CENTRAAL ONTWIKKELDE EXAMENS MBO: NEDERLANDSE TAAL, REKENEN EN ENGELS

PILOTJAAR 2013-2014

Inhoud

1	Centrale examinering in het mbo	4
2	Terugblik op pilotjaar 2012-2013	6
3	Afnameperiodes	7
4	Centraal ontwikkeld examen Engels (mbo-4)	9
5	Onderwijs en voorbereiding op pilotexamens	10
6	Overgang naar computerexamensysteem Facet	12
7	Kandidaten met een beperking: pilot dyscalculie	14
8	Welke organisaties zijn bij de invoering betrokken?	15
9	Informatiewijzer	16
10	Bijeenkomstenkalender 2013-2014	18

1 Centrale examinering in het mbo

Nederlandse taal en rekenen

1. In 2014 wordt besloten of in de entreeopleiding centrale examinering taal en rekenen wordt ingevoerd (brief van 19 december 2012, Kamerstukken 2012-2013, 31332, nr. 19).

Voor alle studenten die vanaf 1 augustus 2010 met een mbo-opleiding zijn gestart, gelden de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen mbo, zoals die zijn vastgelegd in het 'Besluit Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' (juni 2010). Voor de niveau-4-opleidingen geldt het referentieniveau 3F en voor de andere opleidingen 2F. Hiervoor worden centrale examens ontwikkeld.¹ Deze examens (COE's) worden ook komend studiejaar weer afgenomen als pilotexamen.

Pilotperiode verlengd

2. Kamerstukken 2012-2013, 31332, nr. 19.

Op 19 dec 2012² hebben staatssecretaris Dekker en minister Bussemaker van OCW een brief geschreven aan de Tweede Kamer waarin zij aangeven dat de pilotfase voor de invoering van centrale examinering voor Nederlandse taal en rekenen in het mbo verlengd wordt. De verlenging van de pilotperiode geeft instellingen en het CvE meer tijd voor de voorbereiding op de definitieve invoering van de COE's.

Kort samengevat is het invoeringsschema daarmee als volgt:

Tabel 1 Invoeringsschema COE Nederlandse taal en rekenen mbo

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Ned. taal 3F	Pilot	COE	COE	COE
Rekenen 3F	Pilot	Pilot	COE	COE
Ned. taal 2F	Pilot	Pilot	COE	COE
Rekenen 2F	Pilot	Pilot	Pilot	COE

Dit betekent dat 2013-2014 het laatste jaar is waarin voor alle COE's via pilotexamens ervaring opgedaan kan worden, ook qua opschaling van aantallen kandidaten. Met ingang van het studiejaar 2014-2015 is het centraal ontwikkelde examen Nederlandse taal 3F verplicht voor alle mbo-4-kandidaten gestart op of na 1 augustus 2010. In de jaren daarna wordt deze verplichting stapsgewijs uitgebreid volgens bovenstaand schema.

Engels voor mbo-4

Lees meer over het COE Engels op pagina 9.

In het kader van het actieplan mbo *Focus op Vakmanschap* (OCW, 2011) is voor studenten die vanaf 1 augustus 2012 met een mbo-4-opleiding zijn gestart ook Engels verplicht. Vanaf 2017-2018 worden onderdelen centraal geëxamineerd. De vaardigheden die niet centraal worden geëxamineerd, moeten als instellingsexamen worden afgenomen.

De minister van OCW heeft in april 2013 in een brief aan de mbo-instellingen aangegeven dat het CvE, net als voor Nederlandse taal en rekenen, ook verantwoordelijk wordt voor de ontwikkeling van het centraal ontwikkeld examen Engels (COE Engels) voor de niveau-4-opleidingen in het mbo. De opzet en uitrol van het COE Engels volgt in principe dezelfde structuur als gehanteerd is voor de COE's Nederlandse taal en rekenen.

Communicatie via contactpersonen

Communicatie over de centraal ontwikkelde examens (COE's) verloopt via contactpersonen die door het bevoegd gezag van de instellingen – bekostigd en niet-bekostigd – zijn aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo. U kunt nog contactpersonen aanmelden, zie www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl.

Contactpersonen ontvangen een maandelijkse nieuwsbrief met daarin de laatste stand van zaken. Indien nodig worden er flitsberichten verzonden naar zowel contactpersonen als andere geïnteresseerden die zich daarvoor via de website van het Steunpunt hebben aangemeld.

Jaarlijks vinden er in september voorlichtingsbijeenkomsten plaats voor contactpersonen. Daarnaast worden er voor hen regelmatig netwerkbijeenkomsten georganiseerd (zie ook de *Bijeenkomstenkalender* op pagina 18).

2 Terugblik op pilotjaar 2012-2013

In het studiejaar 2012-2013 hebben zo'n 100.000 mbo-studenten meegedaan aan in totaal 200.000 COE-afnames voor Nederlandse taal en rekenen. Instellingen zijn erin geslaagd om zonder grote logistieke of technische problemen digitale centrale examens af te nemen. Ook de examensoftware, ExamenTester (versie 2.10), is stabiel gebleken. Grote afnameproblemen zoals in januari 2012 hebben zich niet voorgedaan.

Tabel 2 Aantal deelnemende instellingen en studenten in 2012-2013

	nov/dec 2012	jan/feb 2013	mrt/apr 2013
Deelnemende instellingen	56	68	63
Studenten 2F	± 9.000	± 19.000	± 17.000
Studenten 3F	± 15.000	± 19.000	± 23.000
Totaal aantal studenten	± 24.000	± 38.000	± 40.000

Voortgangsrapportage referentieniveaus 2013

Meer informatie over de bevindingen van het CvE over het pilotjaar 2012-2013 is te vinden in de *Rapportage 2012-2013, Invoering centrale toetsing en examinering referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen*. Deze CvE-rapportage maakt deel uit van de voortgangsrapportage referentieniveaus 2013. De bewindslieden van OCW zullen deze voortgangsrapportage naar verwachting rond september/oktober 2013 naar de Tweede Kamer sturen. Vanaf dat moment is de rapportage openbaar.

De rapportage over het pilotjaar 2011-2012 is te vinden op www.cve.nl > Publicaties > Overig.

Website Examenbladmbo.nl

Afgelopen pilotjaren werden de regels die golden voor afname van de pilotexamens opgenomen in het *Handboek COE*. Met ingang van het studiejaar 2013-2014 zal dat anders zijn. Na lancering van een nieuwe website, www.examenbladmbo.nl in september 2013, zal alle informatie uit het handboek op deze website te vinden zijn.

Examenbladmbo.nl is vanaf dat moment het officiële medium van het College voor Examens waarop wet- en regelgeving, maar ook officiële bekendmakingen als periodes en syllabi worden gepubliceerd. Daarnaast fungeert Examenbladmbo.nl als loket naar informatie op andere websites, bijvoorbeeld van Cito en het Steunpunt taal en rekenen mbo.

Vanaf het moment dat de eerste centraal ontwikkelde examens (Nederlandse taal 3F) verplicht zijn (2014-2015), zal er vanuit Examenbladmbo.nl via mailberichten gecommuniceerd worden naar toets- en afnameleiders en systeembeheerders. In de loop van het studiejaar 2013-2014 zal dit mailsysteem worden ontwikkeld en beproefd.

3 Afnameperiodes

Programmering in periodeblokken

In overleg met de instellingen is gekozen voor programmering in een *dakpanmodel* van zes weken. Elk examen heeft een zogenoemd 'periodeblok' van twee weken. Binnen een periodeblok stellen de instellingen zelf het rooster samen. De verschillende periodeblokken staan altijd in dezelfde volgorde achter elkaar en vormen samen één afnameperiode.

Tabel 3 Afnameperiode met vier periodeblokken

Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6
Taal 2F					
	Rekenen 2F				
			Rekenen 3F		
				Taal 3F	

Opschaling in periodes

Voor het studiejaar 2013-2014 zijn drie periodes aangewezen. Voor het studiejaar 2014-2015 wordt dit uitgebreid naar vier periodes voor 3F. Bij het bepalen van de periodes wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de vakantieperiodes van de diverse regio's en de spreiding over het studiejaar heen.

De komende jaren vindt opschaling plaats in stappen.

Afnameperiodes 2013-2014

In 2013-2014 worden de COE's alleen afgenomen in de periodes 2, 3 en 4.

Tabel 4 Afnameperiodes 2013-2014

Periode 2 (vanaf 28-10-2013 t/m 7-12-2013)

Week 44	Week 45	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49
2F Taal					
	2F Rekenen				
			3F Rekenen		
				3F Taal	

Periode 3 (vanaf 6-1-2014 t/m 15-2-2014)

Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6	Week 7
2F Taal					
	2F Rekenen				
			3F Rekenen		
				3F Taal	

Periode 4 (vanaf 17-3-2014 t/m 26-4-2014)

Week 12	Week 13	Week 14	Week 15	Week 16	Week 17
2F Taal					
	2F Rekenen				
			3F Rekenen		
				3F Taal	

Examenrooster per vak

Voor de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen zijn er voor elk examen per afnameperiode een aantal varianten beschikbaar. De instelling maakt naar eigen inzicht een rooster voor de afname van het examen voor Nederlandse taal en voor rekenen binnen de daarvoor aangewezen perioden, zoals hiervoor genoemd. De afnameperiode voor elk examen is dus steeds maximaal twee weken.

4 Centraal ontwikkeld examen Engels (mbo-4)

Het Examen- en kwalificatiebesluit uit 2011 vormt de juridische basis voor de examinering van Engels bij de niveau-4-opleidingen voor studenten die vanaf augustus 2012 met hun opleiding zijn gestart. Bij de invoering van het centraal ontwikkelde examen Engels wordt uitgegaan van de niveau-indeling volgens het Europees Referentiekader (ERK). Voor de vaardigheden Lezen en Luisteren is dit niveau B1, voor de vaardigheden Spreken, Gesprekken voeren en Schrijven is dit A2.

Welke vaardigheden *centraal* worden geëxamineerd, is nog niet vastgesteld. Er wordt onderzocht of het mogelijk is om net als bij Nederlandse taal de onderdelen Lezen en Luisteren centraal te examinieren.

Tijdpad Engels mbo-4

In samenwerking met het mbo-veld wordt er een prototype gemaakt voor een examen Engels. Dat prototype wordt voorgelegd aan het veld en op basis van die evaluatie wordt besloten welke onderdelen Engels centraal getoetst worden. Vervolgens wordt er een voorbeeldexamen gemaakt waarmee het veld kan oefenen en ervaring op kan doen.

Tabel 5 Tijdpad invoering Engels mbo-4

Termijn	Activiteiten
mei 2013 t/m nov 2013	Prototype maken
dec 2013 t/m jan 2014	Veldraadpleging over prototype
feb 2014 t/m okt 2014	Ontwikkelen pre-pilotexamen
november 2014	Veldraadpleging over conceptsyllabus
1 februari 2015	Vaststellen conceptsyllabus
februari 2015	Afname pre-pilotexamen (dat daarna gepubliceerd wordt als voorbeeldexamen) bij klein aantal studenten
2015-2016	Pilotexamens 1e pilotjaar met substantieel aantal mbo-4-studenten
2016-2017	Pilotexamens 2e pilotjaar met in principe alle mbo-4-studenten
vanaf 2017-2018	Centrale examinering met alle mbo-4-studenten

Afnameperiodes

In welke periode(s) de pilotexamens COE Engels ingeroosterd worden, wordt in de loop van het studiejaar 2013-2014 besloten, na overleg met de instellingen.

5 Onderwijs en voorbereiding op pilotexamens

Het is van belang kandidaten goed voor te bereiden op de pilotexamens. Daarvoor zijn verschillende hulpmiddelen voorhanden.

Syllabi

Een syllabus stelt docenten in staat zich een beeld te vormen van wat in een (pilot-) COE wel en niet gevraagd kan worden. De syllabus is bedoeld als hulpmiddel voor de voorbereiding op dit examen. De syllabus is van kracht totdat deze door een nieuwe syllabus wordt vervangen.

Een syllabus geeft een toelichting op de examenonderwerpen die centraal geëxamineerd worden. De syllabus kan informatie bevatten over een of meer van de volgende onderwerpen:

- specificaties van examenstof;
- begrippenlijsten;
- bekend veronderstelde voorkennis;
- voorbeeldopgaven;
- toelichting op de vraagstelling.

De syllabi Nederlandse taal en rekenen (zowel 2F als 3F) zijn vanaf half september 2013 te vinden op Examenbladmbo.nl.

Jaarlijks nieuwe voorbeeldexamens

Jaarlijks worden er in februari nieuwe voorbeeldexamens gepubliceerd. Dit betreft dan één versie van de examens die in periode 2 afgenomen zijn (Rekenen 2F, Nederlandse taal 2F, Rekenen 3F en Nederlandse taal 3F). De voorbeeldexamens zijn ook als dyslexievariant beschikbaar.

Met de digitale voorbeeldexamens kunnen studenten vooraf ervaring opdoen met de vorm en de inhoud van de examens. Voor docenten vormen de studentresultaten op de voorbeeldexamens een hulpmiddel bij de inrichting van de vervolglussen.

De voorbeeldexamens, die via ExamenTester worden afgenomen, worden ter beschikking gesteld via het Cito Portal.

Voorbeeldexamens in html

Zodra er nieuwe voorbeeldexamens gepubliceerd zijn, worden de voorbeeldexamens van het jaar daarvoor omgezet in een html-versie. Deze html- of internet-versie is voor iedereen toegankelijk, ook als men niet over ExamenTester beschikt.

De voorbeeldexamens in html – of onderdelen daarvan – zijn in te zetten in de lessen en te verwerken in lesmateriaal.

De voorbeeldexamens in html zijn te bereiken via de website van Cito of via Examenbladmbo.nl.

Rekenmachine

Als bij opgaven in het pilotexamen rekenen (2F en 3F) een rekenmachine is toegestaan, wordt deze binnen de examensoftware aangeboden.

De rekenmachine die binnen ExamenTester gebruikt wordt, is ook beschikbaar als losse applicatie. Hiermee kunnen instellingen ter voorbereiding op de (pilot-) examens hun kandidaten laten oefenen. De applicatie wordt verspreid via het Cito Portal.

Rekennetwerken Steunpunt

De netwerken rekenen van het Steunpunt taal en rekenen mbo bieden een platform om docenten direct en actief te betrekken bij ontwikkeling en uitvoering van beleid ten aanzien van rekenen en de ondersteuning daarbij. Zo wordt er veel aandacht besteed aan een goede voorbereiding op de pilotexamens rekenen.

Er zijn drie regionale netwerken: Noord, Zuid-West en Zuid-Oost. Meer informatie vindt u op de website van het Steunpunt (www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl).

6 Overgang naar computerexamensysteem Facet

Er is hard gewerkt aan een nieuw computerexamensysteem, Facet, dat de huidige examensoftware ExamenTester zal gaan vervangen. Het streven is dat Facet in het studiejaar 2015-2016 ingezet wordt bij alle COE-afnames. Vanuit de mbo-instellingen is er een klankbord- en een resonansgroep gevormd, waarin meegedacht wordt over de stappen die gezet moeten worden om dit te bereiken. Net als bij de invoering van de COE's wordt er ook bij de implementatie van Facet gewerkt met pilot-afnames, die stapsgewijs bij steeds grotere aantallen instellingen en kandidaten worden afgenomen.

In het najaar van 2013 wordt begonnen met een eerste pilot. De instellingen uit de klankbord- en de resonansgroep nemen het taalexamen 2F af op elk één locatie. Bij een goed verloop van de pilot gaan in januari dezelfde instellingen opnieuw aan de slag, maar dan met grotere aantallen kandidaten en zo mogelijk ook op meerdere locaties. Als ook deze afname goed verloopt, dan vindt opschaling plaats naar ongeveer veertig instellingen met gemiddeld drie locaties. Zo wordt de ervaring van zowel de instellingen als het CvE en andere betrokken partijen stap voor stap opgebouwd.

Opschaling

In de loop van het studiejaar 2013-2014 worden de contactpersonen geïnformeerd over of en hoe ze zich kunnen aanmelden voor deze pilot. De ruimte om mee te doen aan de pilots Facet voor andere instellingen dan die vertegenwoordigd zijn in de klankbord- en de resonansgroep, zal er niet eerder zijn dan in periode 4 (maart 2014).

Brochure over Facet

Het huidige computerexamensysteem ExamenTester wordt vervangen door Facet. In de CvE-brochure *Facet, computerexamensysteem voor digitale centrale examens en toetsen* staat beschreven hoe dat in zijn werk gaat, wat dat voor scholen en instellingen betekent en waar meer informatie te vinden is.

De brochure over Facet is te downloaden via www.cve.nl > Onderwerpen > Computerexamensysteem

Tabel 6 Opschaling pilot computerexamensysteem Facet

Studiejaar	Versie	(Pilot)examens	Beoogde opschaling instellingen/locaties
2013-2014 Periode 2 november 2013, week 45	Facet 2.0	2F Taal	Pilot 13 instellingen (13 locaties) uit klankbord- en resonansgroep Naar verwachting 2% van de afnames
2013-2014 Periode 3 januari 2014	Facet 2.0	2F Taal 2F Rekenen	Eerste opschaling 13 instellingen (39 locaties) uit klankbord- en resonansgroep Naar verwachting 6% van de afnames
2013-2014 Periode 4 maart 2014	Facet 2.0	2F Taal 2F Rekenen	Tweede opschaling 40 instellingen (120 locaties) waaronder een aantal niet-bekostigde instellingen (NBI's) met én zonder ervaring met ExamenTester. Naar verwachting 18% van de afnames
2014-2015 Periode 2 november 2014	Facet 3.0	2F en 3F Taal 2F en 3F Rekenen	Verdere opschaling 90 instellingen (270 locaties) Naar verwachting 60% van de afnames
2014-2015 Periode 3 januari 2015	Facet 3.0	2F en 3F Taal 2F en 3F Rekenen	Verdere opschaling 135 instellingen (405 locaties) Naar verwachting 90% van de afnames
2014-2015 Periode 4 maart 2015	Facet 3.0	2F en 3F Taal 2F en 3F Rekenen Pre-pilot Engels	Verdere opschaling 150 instellingen (450 locaties) Naar verwachting 100% van de afnames
2014-2015 Periode 5 juni 2015	Facet 3.0	3F Taal 3F Rekenen	Alle instellingen

7 Kandidaten met een beperking: pilot dyscalculie

Informatie over hulpmiddelen en aanpassingen voor kandidaten met een beperking (dyslexie, visuele beperking etc.) is vanaf half september 2013 te vinden op Examenbladmbo.nl (zie *Informatiewijzer*, pagina 16).

Pilot met aangepaste rekenexamens

Om te onderzoeken welke aanpassingen er mogelijk en doeltreffend zijn als het gaat om aanpassingen van het examen rekenen voor kandidaten met dyscalculie, start het CvE in het studiejaar 2013-2014 met een pilot dyscalculie.

Er wordt naar gestreefd het rekenexamen in de pilot dyscalculie zo vorm te geven dat kandidaten met dyscalculie en ernstige rekenproblemen beter in staat worden gesteld te laten zien wat ze kunnen en beheersen. Dat gebeurt door diverse aanpassingen. Daarbij kunnen eventueel hulpmiddelen worden ingezet, zoals een beperkte rekenkaart.

Voorlichting

Op 30 september 2013 organiseren het CvE en het Steunpunt taal en rekenen mbo een voorlichtingsbijeenkomst over de pilot dyscalculie (zie *Bijeenkomstenkalender* op pagina 18).

8 Welke organisaties zijn bij de invoering betrokken?

De centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen voor het mbo worden ontwikkeld onder regie en verantwoordelijkheid van het College voor Examens (CvE), in opdracht van OCW. Het CvE heeft commissies ingesteld die de ontwikkeling van de examens sturen en begeleiden en die ze uiteindelijk vaststellen. Deze commissies bestaan uit deskundigen uit het mbo.

Voor de implementatie van de centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen voor het mbo werkt het CvE samen met veel verschillende partijen:

MBO Raad/AOC Raad/NRTO

De sectorraden MBO Raad en AOC Raad en de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO) worden betrokken bij zowel de inhoud als de organisatie en de logistiek. De inhoudelijke betrokkenheid verloopt via commissieleden die op voordracht van de sectorraden in de vaststellingscommissies zitting hebben. Daarnaast denken betrokkenen uit de sectorraden mee over mogelijke oplossingen in de organisatie en de logistiek rondom de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen voor het mbo.

Cito

Cito ontwikkelt de examens in opdracht van het College voor Examens en doet dat met toetsconstructeurs uit het mbo-veld. De centraal ontwikkelde examens in het mbo worden afgenomen met behulp van door Cito ontwikkelde examensoftware (ExamenTester).

Steunpunt taal en rekenen mbo

De informatievoorziening over de centraal ontwikkelde examens taal en rekenen voor het mbo loopt in principe via het Steunpunt taal en rekenen mbo. Op de website van het Steunpunt, www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl, is vrijwel alle informatie te vinden. Regelmatig verstuurt het Steunpunt een flitsbericht met daarin de laatste stand van zaken en nieuws. Aanmelden voor de flitsberichten kan via de website van het Steunpunt.

saMBO-ICT/Kennisnet

Om de centraal ontwikkelde examens voor het mbo technisch goed te kunnen invoeren is technische, ICT-gerelateerde informatie nodig, zodat instellingen zich niet alleen onderwijsinhoudelijk, maar ook organisatorisch en op ICT-gebied kunnen voorbereiden.

Daarom werkt het CvE samen met saMBO-ICT, een organisatie die zich bezighoudt met kennisdeling op het gebied van organisatie en logistiek van processen in en voor het mbo. Gezamenlijk hebben het CvE, saMBO-ICT en Kennisnet een informatiebrochure ontwikkeld over de logistiek en techniek rondom de centraal ontwikkelde examens in het mbo: *Hoe? Zo! Centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen in het mbo* (zie *Informatiewijzer*, pagina 16).

9 Informatiewijzer

Het CvE informeert de instellingen via de *contactpersonen* die door de instellingen zijn aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo. Dat blijft zo in 2013-2014. Daarnaast is er vanaf half september 2013 de website Examenbladmbo.nl, die steeds verder zal worden uitgebreid, onder meer met een mailsysteem. Naast Examenbladmbo.nl bestaan er voor de verschillende betrokkenen verschillende andere informatiekanalen en publicaties. Examenbladmbo.nl fungeert daarvoor ook als toegangspoort.

Onderstaande *Informatiewijzer* geeft aan waar welke informatie te vinden is en voor wie de betreffende informatie is bedoeld. Een bijeenkomstenkalender vindt u op pagina 18.

Publicaties	Voor wie	Wanneer gepubliceerd	Hoe aanmelden/verkrijgen
Examenbladmbo.nl (Inhoud van voorheen <i>Handboek COE</i>) Onder meer: – voorbereiding (technisch/logistiek) – activiteitenplanning – wet- en regelgeving – examenprotocol (protocol van afname) – periodes (2013/14 en 2014/15) – (concept)syllabi taal en rekenen 2F en 3F – hulpmiddelen – kandidaten met een beperking: pilot dyscalculie – informatie over voorbeeldexamens – agenda/bijeenkomstenkalender	Alle betrokkenen	September 2013	www.examenbladmbo.nl
<i>Hoe? Zo!</i> <i>Centraal ontwikkelde examens</i> <i>Nederlandse taal en rekenen in het mbo</i> Informatiebrochure over de logistiek en techniek rondom centrale examinering in het mbo (versie 2)	Onderwijsmanagers, examenbureaus, examinatoren, ICT- en facilitair managers	Mei 2012	Steunpunt taal en rekenen mbo & saMBO-ICT
COE-dossier op website Steunpunt Digitaal dossier waar aanvullende documenten/informatie te vinden is bij <i>Hoe? Zo!</i> (versie 2)	Onderwijsmanagers, examenbureaus, examinatoren, ICT- en facilitair managers		www.coedossier.nl of via website Steunpunt: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Nieuwsberichten	Contactpersonen	Maandelijks	Contactpersonen moeten door het bevoegd gezag van de instellingen worden aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo, zie: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Flitsberichten	Contactpersonen / iedereen die zich aangemeld heeft (via site)	Indien nodig	Aanmelden via www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Implementatieplan COE taal en rekenen mbo (versie 5)	Alle betrokkenen	September 2012	Zie: www.cve.nl > Onderwerpen > Taal en rekenen mbo
Implementatieplan COE Engels mbo-4 (versie 1)	Alle betrokkenen	Mei 2013	Zie: www.cve.nl > Onderwerpen > Taal en rekenen mbo
Special Needs Special	Alle betrokkenen	Augustus 2013	Zie: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
<i>Facet, computerexamensysteem voor digitale centrale examens en toetsen</i>	Geïnteresseerden	Juli 2013	Zie www.cve.nl > Onderwerpen > Computerexamensysteem

10 Bijeenkomstenkalender 2013-2014

Bijeenkomsten	Voor wie	Wanneer	Hoe aanmelden
Voorlichtings- bijeenkomsten pilots 2F en 3F	Contactpersonen per instelling	19 en 23 september 2013 (vanaf 13.00 uur in resp. Eindhoven en Utrecht)	Zie: http://coe.cito.nl
Voorlichtings- bijeenkomst pilot dyscalculie	Contactpersonen, examensecretarissen, rekenoördinatoren en zorgcoördinatoren	30 september 2013 (vanaf 13.30 uur)	Zie website Steunpunt*
Scholings- bijeenkomst voor toetsleiders	Beginnende toetsleiders	10 oktober 2013 (vanaf 13.00 uur)	Zie: http://coe.cito.nl
Netwerk- bijeenkomsten	Contactpersonen	14 november 2013	Aankondiging via Steunpunt*

* www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl

Zie ook de agenda op Examenbladmbo.nl en de informatie op Steunpunttaalenrekenenmbo.nl

College voor Examens
info@cve.nl

www.cve.nl

